

kortet. Ellers har fornyelsen af bogens iøvrigt righoldige illustrationsmateriale kun trukket i gunstig retning.

De for læsning af bogen nødvendige matematikundskaber svarer nogenlunde til gymnasieniveau; dette er muliggjort ved at undlade længere matematiske udlædninger og i stedet benytte et stort antal illustrationer til uddybning af teksten. Udover som meteorologisk grundbog har All. Met. en betydelig anvendelighed som opslagsbog inden for en række fag eks. naturgeografi, hvilket ikke mindst skyldes den grundige gennemgang af måleapparatur og -metoder, der findes i tilknytning til de enkelte afsnit.

Henrik Søgaard

Franklyn W. Cole: Introduction to Meteorology.

John Wiley & Sons, Ltd. 1. ed. New York 1970. 289 s., talr. fig. og fotos. 16×23 cm. 88 sh. 2. ed. New York 1975. 495 s., talr. fig. 16×23 cm. £ 5.25.

Introduction to Meteorology er en meget traditionelt opbygget grundbog i meteorologi. Bogen er ifølge forordet tænkt anvendt inden for en række uddannelser, og af samme grund er forudsætningerne i matematik holdt på gymnasieniveau. Teksten er overalt fint underbygget af et stort og pædagogisk anlagt illustrationsmateriale, som tydeligt viser, at forfatteren kender underviserens rolle. Blandt fotografierne bemærker man sig således en serie satellitbilleder til illustration af udviklingen af en tropisk cyklon. Sammenholdes bogen med den benyttede grundbog ved universitetet (S. Petterssens med samme titel), savnes der imidlertid flere, ud fra et naturgeografisk synspunkt, vigtige aspekter som processerne i forbindelse med regndråbedannelse og elementær klimatologi. Bogens anvendelighed er også noget begrænset af, at der ikke er benyttet et fast system af enheder.

Henrik Søgaard

2. udgave er forøget med kapitler om klimakontrol og meteorologiens rolle i ressource- og miljøkontrollen. Desuden er den moderniseret i henhold til ny viden, skaffet ved satellit og anden avanceret teknologi, som navnlig har givet en bedre forståelse af den globale cirkulation.

Ruth Helkiær Jensen

H. Walter, E. Harnickell & D. Mueller-Dombois: Climatediagram Maps of the Individual Continents and the Ecological Climatic Regions of the Earth.

Supplement to the Vegetation Monographs. Springer-Verlag, Berlin-Heidelberg 1975. 36 s., 14 fig., 9 kort. 16,5×25 cm. DM 72.-

På 8 verdensdelskort i format ca. 1×1 m præsenteres et par tusinde klimadiagrammer af den type, der er kendt fra Walther og Lieth's klimadiagram-Weltatlas (anm. i GT bd. 60 og 63.). Denne samling er et supplement til de store Vegetationsmonografier, som H. Walter er forfatter til (anm. GT. bd. 61, 64 og 69). På det 9. kort forsøges en opdeling af hele Verden i klimaregioner på grundlag af diagrammerne. Inddelingen er specielt derved, at den kun angiver kerneområder for de enkelte klimatyper (trop.subtrop o. s. v.) og lader alle overgangszoner stå tilbage; men ellers adskiller kortet sig ikke afgørende fra hidtil kendte klimaoversigter. Teksten giver kun en yderst summarisk beskrivelse af diagramkortene.

Når man har set, hvor meget Weltatlas er blevet anvendt, kan der ikke være tvivl om nytten af kortmæssige fremstillinger af klimadata som det foreliggende, men formatet og de stærkt foldede kortblade nedsætter anvendeligheden.

Kr. M. Jensen

J. Tricart & A. Cailleux: Introduction to climatic geomorphology.

Longman Group Ltd., London 1972, 295 s., 58 fig., 1 kort, 16×24 cm. £ 5.00.

Et af bogens hovedformål er et opgør med teorierne om normalerosion og erosionscyklus. Dette følges op af opstillingen af et »lineært« system, hvori klimaændringer og biosfærens indflydelse er inkorporeret, og som tænkes ført frem til en global morfo-klimatisk regionalisering.

Ruth Helkiær Jensen

J. Tricart: Landforms of the humid tropics forests and savannas.

Longman Group Ltd., London 1972, 306 s., 63 fig. 16×24 cm, £ 5.00.

Mens der eksisterer en del litteratur om geomorfologi i områder med regntid og tørtid, er de fugtige troper kun sporadisk

behandlet. Bogen afhjælper denne mangel efter forfatterens geomorfologiske hypoteser, hvori klima, vegetation og tidligere morfogenetiske processer inddrages.

Ruth Helkiær Jensen

J. L. Davies: Geographical Variation in Coastal Development.

Longman Group Ltd., Oliver & Boyd, Edinburgh 1972, 204 s., 130 fig., 19×25 cm. £ 5.00.

R. J. Price: Glacial og Fluvoglacial Landforms.

Oliver & Boyd, Edinburgh 1972, 204 s., 130 fig., 19×25 cm. £ 5.00.

Hermed foreligger bd. 4 og 5 i serien Geomorphology Text i samme fine kvalitet og udstyr som de forrige (se anm. i Geogr. Tidsskr. bd. 68 p. 100). Begge er skrevet af aktive forskere og orienterer om det niveau og de synspunkter der i dag kendetegner de to discipliner, på en måde, der gør dem velegnede til undervisningsbrug.

Ruth Helkiær Jensen

S. R. Eyre: World Vegetation Types.

The Macmillan Press Ltd., London 1971, 264 s., 16 fotos, 14×21,5 cm. £ 3.50 (Paper ed. £ 1.50).

A. B. Mountjoy (ed): Developing the Underdeveloped Countries.

The Macmillan Press Ltd., London 1971, 270 s., ill. 14×21,5 cm. £ 3.50 (Paper ed. £ 1.50).

Begge udkommet i serien Geographical Readings, hvis princip er at fremstille et emne til studiebrug ved hjælp af udvalgte tidsskriftartikler, hvoraf en del er oversatte.

Ruth Helkiær Jensen

Franklin E. Allison: Soil Organic Matter and its Role in Crop Production.

Elsevier Publishing Company, Amsterdam 1973. 637 s., 17×25 cm. Hfl. 130.00 (ca. \$ 40.75).

Som bind 3 i serien Developments in Soil Science har Franklin E. Allison skrevet denne monografi, over betydningen af or-

ganisk stof i jordbunden. Vægten er lagt på de biologiske aspekter af soil kvaliteten set i relation til produktiviteten snarere end til den kemiske side af problemet. Det væsentligste kapitel handler derfor om dannelsen og opbygningen af organisk stof i mineralske jorder som kilde til mikrobiel vækst og til uorganiske fødeemner, som jonbytter, chelat og stabilisator, som væsentlig faktor for soil aggregeringen og rodudviklingen, som faktor med væsentlig betydning for vandøkonomien i jorden og endelig som faktor i den biologiske balance, fx. i relation til kontrollen med plantesygdomme. Et særligt afsnit er helliget kvælstofproduktionen. I humus udgør kvælstof ca. 1/10 af kulstofindholdet, men dets virkning på øget planteproduktion er for en stor del ansvarlig for den mængde kulstof, som når jordbunden via fotosyntesen, og er således af central betydning for jordbundens humuspejl.

Det er en let læselig bog med et godt udvalg af informationer, vigtige for forståelsen af den rolle, som humus indtager i jordbunden. Dette gælder for alle de væsentlige karakteristika og egenskaber, og en forståelse heraf er nødvendig for at kunne behandle og styre planteproduktionen, dvs. verdens fødevarerproduktion.

N. Kingo Jacobsen

**K. J. Gregory & D. E. Walling:
Drainage Basin Form and Process.**

A geomorphological approach. Edward Arnold Ltd. London 1973. 456 s., talr. fig., fotos og tabeller. 18×24 cm. £ 6.30.

Denne bog anskuer kombinationen af hydrologi og fluvialmorfologi på en forfriskende ny måde, idet den centrerer omkring et studie og en beskrivelse af nedbørsområder, gerne mindre, som en morfologisk, hydrologisk enhed. Nødvendigheden af sådanne studier spores også inden for IHP og IHD-arbejdet, hvor studier netop henlægges til sådanne veldefinerede områder. Bogen indeholder en introduktion, som motiverer den anvendte beskrivelsesmåde og angiver nogle globale målestokke. Del A angiver metoder til beskrivelse af nedbørsområdets fysiske parametre, og Del B beskæftiger sig med en kvantitativ vurdering af processerne, som foregår i nedbørsområdet. Illustrationerne i bogen er særdeles velvalgte og

indeholder essensen af mange tidligere undersøgelser og meget nyt materiale.

Bogen fortjener afgjort at blive læst af folk med interesse for det pågældende emneområde.

Bent Hasholt

Luna B. Leopold: Water. A Primer.

W. H. Freeman & Comp. Ltd. San Francisco 1974. 172 s., 44 ill., 9 tabeller. 22×15 cm. Paperbound £ 1.50, clothbound £ 2.60.

Bogen er tænkt anvendt som supplerende lærebog på undergraduate niveau. Forfatteren har tidligere deltaget i en lang række publikationer om fluvialmorfologi og hydrologi. Dette kommer den nærværende bog til gode, idet en række af de særdeles pædagogiske illustrationer er typeeksempler hentet fra disse. Som oversigt er bogen fortræffelig, men danske læsere vil savne hjemlige eksempler.

Bent Hasholt

**L. Dueholm og C. Jensen-Butler:
Humangeografi. Begreber og anvendelse.**

Gjellerup, København 1974. 223 s., 181 tegninger. 17,5×25 cm.

Bogen giver en systematisk og temmelig udtømmende oversigt over humangeografiske modeller og begreber. Hovedvægten er i høj grad lagt på det teoretiske, og bogen ligger i mange henseender tæt op ad de sidste 10-års mange engelsksprogede oversigtsværker om rumlig (spatial) organisation og lokalisering. Man støder derfor ikke i væsentlig grad på idémæssige eller emnemæssige nyskabelser ud over, at bogen foreligger på dansk. Dette alene vil imidlertid nok lette tilgængeligheden for mange læsere og måske bidrage til at sprede bogens ideer til gymnasiet.

Anette Markan

**Wilson, A. G. and M. J. Kirby:
Mathematics for Geographers and Planners.**

Clarendon Press, Oxford University Press, 325 s., talr. fig. 13,5×20 cm. £ 3.00 (paperback).

Bogen indeholder en meget omhyggelig gennemgang af en lang række matemati-

ske grundbegreber, som fx. elementær algebra, matrix-algebra, differentiallyigninger og stokastiske processer for blot at nævne nogle af bogens afsnit. Dens styrke ligger i de mange referencer til relevante geografiske arbejder, som præsenteres løbende med den matematiske gennemgang og dermed giver umiddelbar mulighed for at finde eksempler på praktisk anvendelse for den netop præsenterede matematik.

Til gengæld mangler man i høj grad referencer til matematiske værker, da bogens meget summariske form ofte medfører, at en yderligere uddybning af et emne kunne være ønskelig.

Bogen er ment som et grundkursus i matematik for geografer og planlæggere. Det er muligt, at den kan finde anvendelse som sådan; det er dog mit indtryk, at mange af afsnittene er for kortfattede til at give den fulde forståelse, hvis man ikke har en temmelig præsent matematisk studentereksamens-viden på området. Derimod vil det være en udmærket opslagsbog, for den der ønsker at friske allerede erhvervet viden op.

Selv om det ikke påvirker bogens indhold iøvrigt, finder jeg det uheldigt, at forfatterne i indledningen understreger matematiske modellers forklarende egenskaber. Matematikken kan ikke forklare geografiske sammenhænge, men måske kan den give en god og forenklet illustration af dem.

Anette Markan

**Ake Forsström og Ragnar Olsson:
Geografisk informationsbehandling.**

Esselte Studium, Stockholm 1975, 134 s., talr. fig., 17×24 cm.

Et svensk kompendium for studerende i geografi og samfundsvidenskab og derfor pædagogisk tilrettelagt med konsekvent og detaljeret disposition, indramninger og understregninger samt indledende definitioner af alle anvendte termer og begreber. For danske læsere er oversigten over svensk officiel kortlægning og statistik et eksempel til efterfølgelse, mens de øvrige afsnit, diagrammer og kartogrammer, kartografi samt korologi er direkte anvendelige i undervisning. Vores terminologi er dog delvis en anden, idet korologi her er et overordnet begreb der indeholder tematisk afbildning. Det giver konsekvens i fremstillingen, men udelukker fx prikkort, når arealerne ikke kan